

การจัดการองค์ความรู้

กลไกการบริหารจัดการ
ทรัพยากรชุมชนอย่างยั่งยืน
วิสาหกิจชุมชนคนเอาถ่าน
ตำบลวิหารแดง

2025

วิสาหกิจชุมชนคนเอาถ่าน ตำบลวิหารแดง

แหล่งเรียนรู้

ตำบลวิหารแดง อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี

ข้อมูลติดต่อ

วิสาหกิจชุมชนคนเอา
ถ่านตำบลวิหารแดง

0818537732

CONTENT

<u>บทสรุปผู้บริหาร</u>	02
<u>ประวัติ ความเป็นมา</u>	03
<u>บุคลากร (หน้าที่)</u>	04
<u>ผลิตภัณฑ์/ผลผลิต หรือบริการหลัก</u>	05
<u>จุดเด่นของพื้นที่</u>	06
<u>องค์ความรู้ ที่สามารถถ่ายทอดสู่ชุมชน</u>	07
<u>รูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้</u>	08
<u>ประสบการณ์/รางวัล/ความภูมิใจ</u>	10
<u>ข้อมูลการติดต่อ</u>	11
<u>ภาพกิจกรรม</u>	12

บทสรุปผู้บริหาร

วิสาหกิจชุมชนคนเอาถ่าน ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2551 โดยมีแรงบันดาลใจจากการเรียนรู้เรื่องการเผาถ่านแบบญี่ปุ่น “เตาอิวาเตะ” ซึ่งให้ถ่านคุณภาพสูง ปลอดภัย และมีผลพลอยได้เป็นน้ำส้มควันไม้ กลุ่มได้พัฒนาจนมีระบบการผลิตถ่านครบวงจร มีทั้งเตาเผาถ่านแบบอิวาเตะ และเตา 200 ลิตร สามารถผลิตถ่าน 200 กิโลกรัมต่อเตา/รอบ และน้ำส้มควันไม้ประมาณ 12 ลิตรต่อรอบ ให้ความคุ้มค่าทั้งในแง่เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

นอกจากถ่านคุณภาพสูง กลุ่มยังแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เสริม เช่น ถ่านอัดแท่ง สบู่ถ่านไม้ไผ่ หมอนถ่าน ถ่านดูดกลิ่น และน้ำส้มควันไม้ ทั้งนี้ยังเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ ร.ก.ส. พอช. และกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน

กลุ่มมีระบบบริหารจัดการโปร่งใส มีการประชุมวางแผนการผลิตร่วมกันเพื่อให้สินค้าล้นตลาด และส่งเสริมการรวมกลุ่มซื้อไม้เพื่อกำหนดราคากลางร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชน สมาชิกมีรายได้เสริมจากการขายถ่านและผลิตภัณฑ์แปรรูป พร้อมทั้งมีสวัสดิการในกลุ่มเพื่อดูแลสมาชิกในด้านต่าง ๆ

วิสาหกิจชุมชนคนเอาถ่านไม่เพียงแต่เป็นผู้ผลิต แต่ยังเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญด้านการเผาถ่านและแปรรูปในระดับตำบล จนได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและประชาชนทั่วไป

ประวัติความเป็นมา

เมื่อปี 2540 คุณนาวัน สาตทรัพย์ ร่วมกับคุณสมนึก สาตทรัพย์ ไปศึกษาดูงานที่อาศรมพลังงาน เขาใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และกลับมาทำเตาอิฐเตะ (เป็นเตาแบบญี่ปุ่น) ได้สังเกตดูว่าถ่านที่ได้จากการเผาจากเตาอิฐเตะ มีข้อดี ข้อเสียกว่า เตาแบบเตาผิอย่างไร ถ่านที่ได้จากเตาอิฐเตะ มีความคงทน อยู่ได้นาน ให้ความร้อนสูง และปราศจากสารทาร์ (สารก่อให้ เกิดมะเร็ง) และยังมีผลพลอยได้คือน้ำส้มควันไม้ ซึ่งยังสามารถนำไปภาคการเกษตรและปศุสัตว์อีกด้วย

เริ่มทำเตาเผาถ่านเมื่อปี 2546 โดยเริ่มจากเตาถัง 200 ลิตร ต่อจากนั้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2551 ก็เริ่มจัดตั้งกลุ่มเผาถ่านขึ้น เพื่อรองรับตลาดที่มีความต้องการถ่านคุณภาพสูงมากขึ้น หลังจากรวมกลุ่มได้สักระยะ

ในปี 2552 ทางสำนักงานเกษตรอำเภอวิหารแดงได้แนะนำให้ไปจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน โดยมีสมาชิกเริ่มต้น 10 ราย ปัจจุบันมีสมาชิก 13 ราย

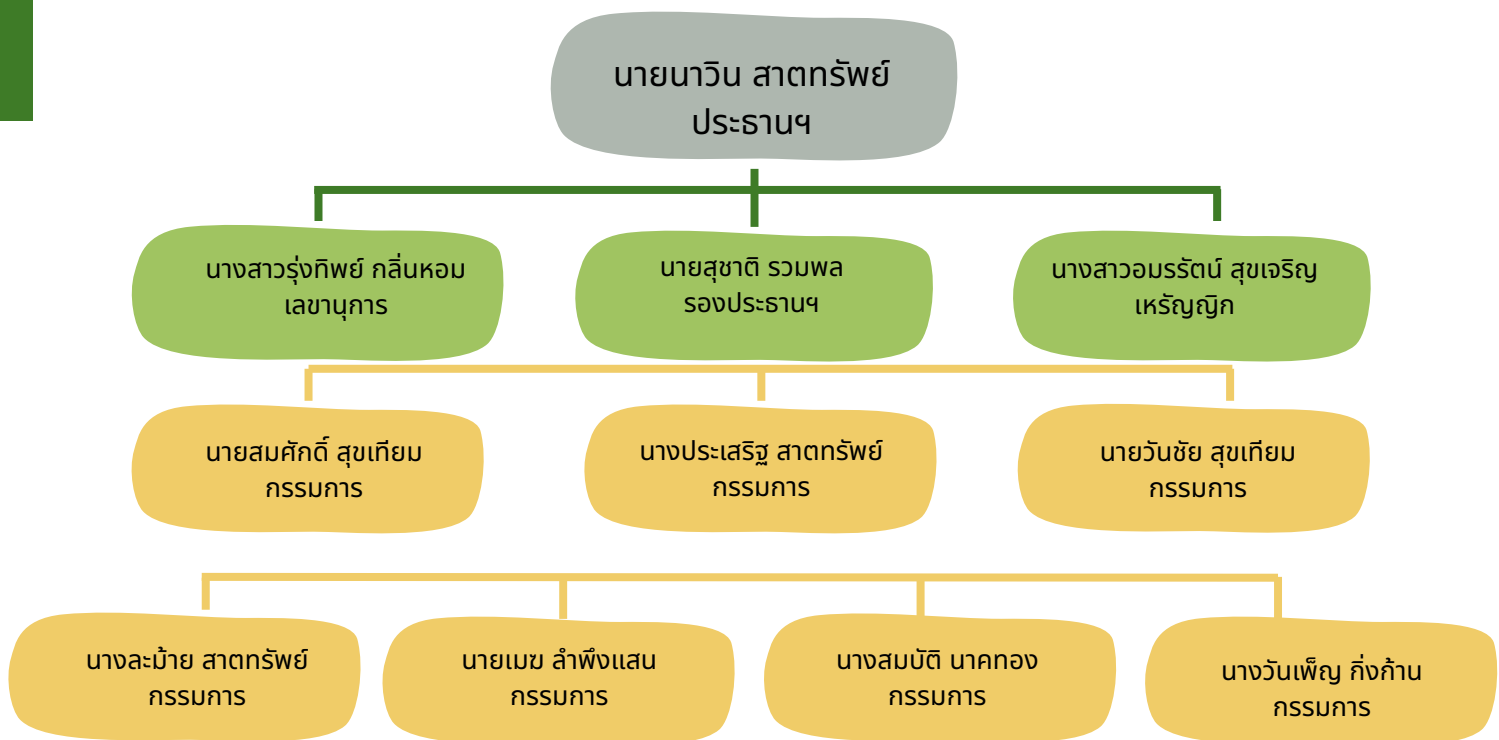

บุคลากร (หน้าที่)

นายนาวัน สาททรัพย์
ประธานฯ

โครงสร้างวิสาหกิจชุมชน

ผลิตภัณฑ์/ผลผลิต หรือ บริการหลัก

กิจกรรมและผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่ม

1. ถ่านคุณภาพสูง
2. ถ่านอัดแท่ง
3. สบู่ถ่านไม้ไผ่
4. น้ำส้มควันไม้
5. ถ่านดูดกลิ่น
6. หมอนถ่าน

กิจกรรมและผลิตภัณฑ์เสริมของกลุ่ม

1. หมูแดดเดียว

จุดเด่นของพื้นที่

1. ทางศูนย์สามารถให้ความรู้เกี่ยวกับการเผาถ่านรูปแบบใหม่
2. องค์ความรู้เรื่องเตาอิฐาเตะ ซึ่งสามารถเผาถ่านได้ถ่านคุณภาพสูง
3. กลุ่มสมาชิกเข้มแข็ง สถานที่ อุปกรณ์ พร้อมรองรับคนจำนวนมาก
4. หน่วยงานให้การสนับสนุน

องค์ความรู้ ที่สามารถ ถ่ายทอดสู่ชุมชน

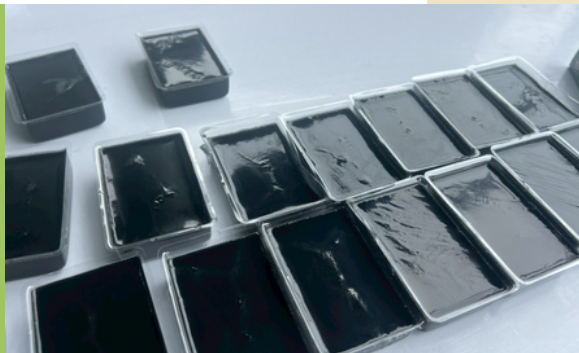
เตาเผาถ่านอิ้วตะ

น้ำส้มควันไม้

สบู่ถ่านไม้ไผ่

หมูแดดเดียว

รูปแบบของกิจกรรม การเรียนรู้

การบรรยายและสาธิต

1. การทำเตาอิวาเตะ / เตา 200 ลิตร
2. การเผาถ่านแบบใหม่
3. น้ำส้มควันไม้
4. สบู่ถ่านจากไม้ไผ่

ประสบความสำเร็จ/รางวัล/ ความภูมิใจ

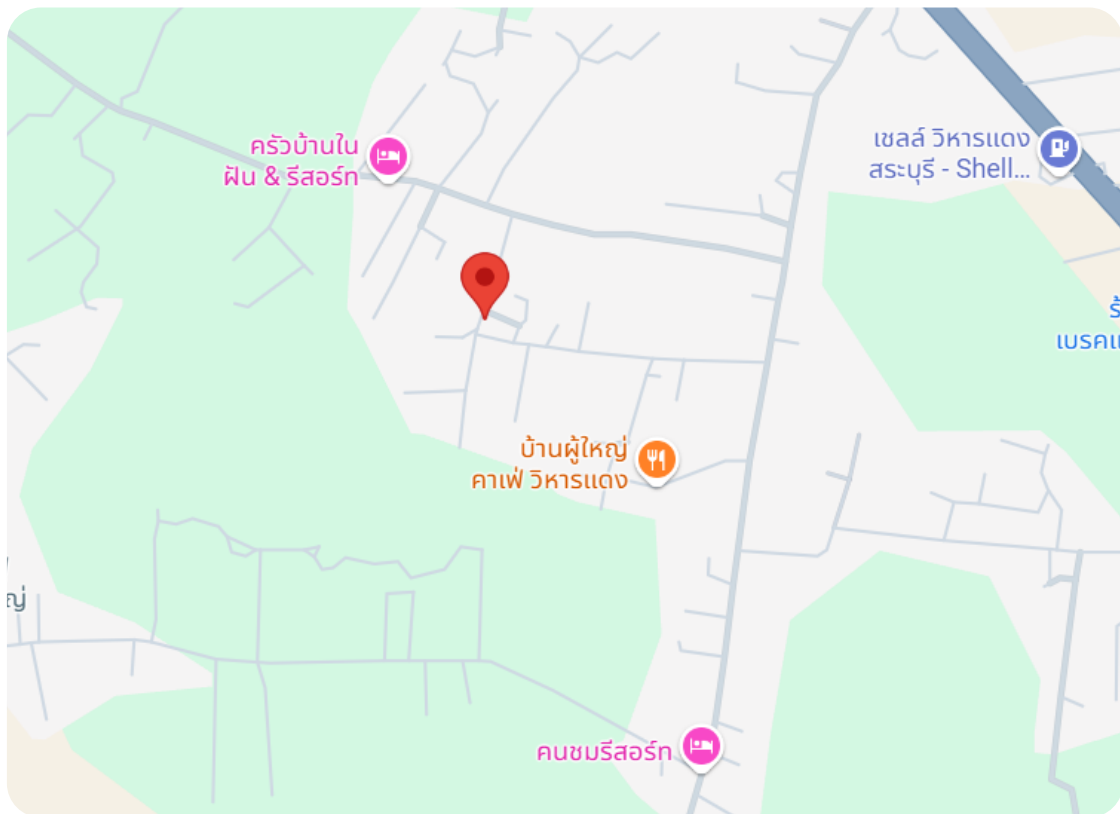
รางวัล “สิงห์ทอง”
นายนาวัน สาทกรทรัพย์ รับรางวัลผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนดีเด่น จังหวัดสระบุรี

นายนาวัน สาทกรทรัพย์
ผ่านการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

นายนาวัน สาทกรทรัพย์
ผ่านกาอบรมหลักสูตรวิทยากรหลักสูตรวิถีพลเมืองกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อมูลการติดต่อ

วิสาหกิจชุมชนคนเอากล้าตำบลวิหารแดง

เลขที่ 126 หมู่ที่ 7 ถนน ตำบลวิหารแดง อำเภอ
วิหารแดง จังหวัดสระบุรี

ສູ່ຄ່ານໄມ້ໄຟ ຄນເອາຄ່ານຕຳບລວີຫາຣແດງ

081 853 7732

เตาอิ้วเตะ

ผลผลิตของกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนรู้

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

<https://library.tru.ac.th>